

Sayımlar Kanunu

(Resmî Gazete ile ilânı 29 . III . 1950 - Sayı : 7469)

No.
5622

Kabul tarihi
23 . III . 1950

BİRİNCİ MADDE — Genel nüfus ve genel tarım sayımları sonu sıfırla (0) biten yıllarda, genel iş yerleri sayımları sonu birle (1) biten yıllarda olmak üzere (10) senede bir defa İstatistik Genel Müdürlüğüne tekrarlanır. Diğer sayımlar ve anketlerin tarihi İstatistik Genel Müdürlüğüne teklifi ve Başbakanlığın tasvibiyle tesbit olunur.

İKİNCİ MADDE — Sayımlardan önce deneme sayım ve anketleri yapılacağı gibi sayımlarla beraber ve iki sayım arasındaki devrede de sondaj anketleri ve kısmî sayımlar yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Memleket nüfusunun tamamı nüfus sayımlarına, tarım işleriyle uğraşan her fert veya işletme tarım sayımlarına ve tarım sayımlarının şümulü dışında kalan ve kazanç temin eden veya etmeyen bütün iş yerleri ve kurumlar iş yerleri sayımlarına tâbidir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — İstatistik Genel Müdürlüğü sözü geçen sayımlar ve anketlere ait lüzumlu hazırlıkları yapar ve bu işlerin gerektirdiği her türlü çalışma ve tedbirlerde İçişleri Bakanlığı ve sayım konusuna göre de diğer ilgili bakanlıklar ve Devlet daireleri ile iş birliği eder. İş birliğine lüzum gösterecek çalışmalarla ilgili esasların tesbit ve ihzarı ve iş birliğinin tanzimi İstatistik Genel Müdürlüğünün başkanlığında kurulacak ve bakanlıklar mümessillerini de ihtiva edecek merkez sayım komitesince sağlanır.

BESİNCİ MADDE — Çeşitli sayımları İstatistik Genel Müdürlüğüne belirteceği esaslar ve usuller dairesinde hazırlamak ve yürütmek ve bu hususta gerekli bütün tedbirleri almak üzere (Merkez sayım komitesinin) tesbit edeceği il ve ilçe merkezlerinde idare üstlerinin başkanlığında idare üstlerinin seçeceği ve aralarına bir de belediye temsilcisinin katılacağı üç ilâ beş kişilik birer sayım komitesi kurulur. Bu komitelerin çalışmalarından ve işlerin yönetmeliklere uygun olarak yürütülmesinden idare üstleri sorumlu tutulur.

ALTINCI MADDE — Memlekette okur yazar herkes sayım komiteleri ve bunların bulunmadığı yerlerde mahallin en büyük idare üstü tarafından verilen nüfus sayım ve denetleme memurluğu işini kabul etmek zorundadır. Diğer sayımlarda başta ilgili bakanlıklar memurları olmak üzere çeşitli bakanlıklar ve bunlara bağlı teşekküller memurlarından lüzumu kadarı aynı makamlar tarafından vazifelendirileceği gibi diğer yurttaşların da yardımına baş vurulur. Sayımla ilgili işlerden istisnası gereken memur ve sair kimseler, Bakanlar Kurulunun kararlaştıracağı esaslara göre valiler tarafından belirtilir. Yargıçlar ve savcılar sayımla ilgili vazifelerden istisna edilir.

YEDİNCİ MADDE — İstatistik Genel Müdürlüğü sayım ve anketlerin bütün memlekette aynı usuller ve esaslar dairesinde yapılmasını sağlamak maksadıyla lüzum görülecek yerlerde sayım memur ve idarecileri yetiştirmeye yetkilidir.

SEKİZİNCİ MADDE — Sayım ve anketlerle ilgili işlerde bu kanun gereğince görevlendirilecekler ve verilecek ücretler, yevmiyeler veya soru kâğıdı başına tazminatlar ile mesai saatleri içinde ve dışında çalıştırılacak memurlara verilecek zaruri masraf karşılıkları ile her çeşit tazminat ve Harcırah Kanunu dışında kalanlara verilecek yolluklar Bakanlar Kurulunca belirtilecek miktar ve esaslara göre ödenir.

DOKUZUNCU MADDE — İstatistik Genel Müdürlüğü memurlarından olup sayımların hazırlık ve denetleme işlerinde merkezleri dışında çalışanlara Bakanlar Kurulu kararıyla her sayım için bir defaya mahsus olmak üzere en çok üç aylık tutarı nispetinde fazla çalışma ücreti ödenebilir. Bir yıl içinde birden fazla sayım yapılırsa dahi yalnız birisi için bu ücretler ödenir.

ONUNCU MADDE — Makbul bir özre dayanmaksızın sayım memurluğu ödevini yapmaktan kaçınanlara, sayım işleri hakkında tesbit edilecek esaslara aykırı harekette bulunanlara, sorulara cevap vermiyenlere veyahut bile bile hakikata aykırı cevap verenlere mahallin sulh mahkemesi tarafından temyizi kabil olmamak üzere (20) liradan (50) liraya kadar hafif para cezası hükmedilir. Sayım ve anket sorularına verilen ferdî cevapları İstatistik Genel Müdürlüğünün sorumlu teşkilâtı dışına ifşa edenler hakkında 1554 sayılı İstatistik Umum Müdürlüğünün Salâhiyet ve Vazifeleri hakkındaki Kanunun 16 nci ve 18 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

Sayım ve Denetleme memuru olarak yetişmek üzere kurslara iştirak eden kimseler sayım memurluğu ödevini makbul bir özre dayanmaksızın yapmaktan kaçındıkları takdirde haklarında yukarıki fıkra hükmü uygulanmakla beraber yetiştirilmeleri için yapılan bütün masraflar kendilerine ayrıca ödetilir.

ON BİRİNCİ MADDE — Sayım sonuçlarının en muhtasarından en mufassasına kadar safha safha yayınlanmasının on senede bir yapılan sayımlarda, bu sayımları takibeden üç yıl içinde ve diğer sayımlarda ise iki yıl içinde tamamlanması mecburidir.

GEÇİCİ MADDE — 1950 yılı Bütçe Kanununa bağlı (R) işaretli cetvelin İstatistik Genel Müdürlüğü kısmındaki 417 nci (Sayım ve anket giderleri) bölümüne ait formül kaldırılmış ve yerine (Genel Sayımlar Kanununun 8 nci ve 9 ncu maddeleri gereğince yapılacak ödemelerle, kurs giderleri, kâğıt ve tabii ücret ve giderleri, sayımlar münasebetiyle muvakkaten tutulacak yerlerin kira bedelleri, ankete dâhil olacak ailelere verilecek primler ile sayımlar ve anketlerle ilgili diğer bilûmum giderler bu bölümün alâkalı maddelerinden ödenir.) Formülü konulmuştur.

ON İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

25 Mart 1950

<i>Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	24 . III . 1950 ve 1/521
<i>Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	25 . III . 1950 ve 4/271
<i>Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 17 144 25 585,829:831